

Lietuva, kurion visi galės sugrįžti

Trys jachtos, perplaukusios Atlanto vandenyną, atgabeno iš Lietuvos specialų raštą, skirtą lietuvių išeivijai

MIELIEMS BROLIAMS IR
SEŠEMS AMERIKOJE

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio
Klaipėdos miesto tarybos
memorandumas

Likimas po visą pasaulį išblaškė ir taip negausią lietuvių tautą. Mūsų protėviai, palikę samantas bakūzes, bėgo nuo carinės prispaudos ir rekrūtų, vėliau – nuo Rusijos kolonizatorių palikto skurdo. Tačiau daugiausia mūsų tėvynainių pasitraukė iš gimtinės, gelbėdamiesi nuo stalininių okupantų, nuo raudonojo teroro. Likę Tėvynėje buvo žudomi ir gyvi deginami savo sodybose, kankinami kalėjimuose, šimtai tūkstančių atsidūrė Šiaurės ledjūrio salose ir Sibiro lageriuose, kiti skurdo, badavo, kentė nuo fizinio ir dvasinio teroro.

Dabar Sovietų Sąjungoje – pertvarka: Atgimsta visos užguitos ir rusintos tautos. Pertvarka ypač sparčiais žingsniais žengia Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, kurios prieš penkiasdešimt metų, Hitleriui ir Stalinui susitarus, buvo sovietų okupuotos. Net rusų tautos žmonės, ilgus dešimtmečius laikyti visų tautų "vyresniaisiais broliais" ir siuntinėti į plačiosios imperijos pakraščius, ima pamažu susiprasti, ryžtasi nusikratyti diktatorių sauvalės, sukurti pilna to žodžio prasme demokratišką santvarką.

Tačiau dar yra gyvų stalinizmo ir didžiarsiško šovinizmo jėgų. Hitlerinis fašizmas seniai pasmerktas, jo žmogžudžiai – kariniai nusikaltėliai nuteisti arba vis dar ieškomi, surandami ir teisiami. Stalininis socializmas, nuo kurio žuvo žymiai daugiau žmonių nei nuo fašizmo, ir kuris yra žymiai pavojingesnis, nes paremtas melu, apgaule ir demagogija, pasaulyje ligi šiol dar nėra pilnai suprastas ir reikiamai pasmerktas, dar nelikviduoti jo grobikiški padariniai. Sovietų Sąjungoje vykdytas genocidas, masiški tautų žudymai ligi šiol švelniai vadinami "klaidomis", o stalininiai žudikai neteisiami.

Pertvarkos paskatintos tautos bando išsivaduoti. Tačiau kariuomenės panaudojimas mitingo išvaidymui praėjusių metų rudenį Vil-

niuje, daugelyje kitų imperijos miestų, armėnų žudymas ir areštai, kruvinos Tbilisio gatvės rodo, kad kova už laisvę dar tik prasideda ir kad ji bus sunki.

Broliai ir sesės! Siekdami laisvės ir demokratijos, mes pasiryžę kovai ir aukai, nes šventai tikime: sukursime tokią Lietuvą, iš kurios niekas niekur nebus vežamas, tremiamas, iš kurios niekam nereikės bėgti. Lietuva bus tokia, į kurią galės sugrįžti visi po platų pasaulį išblaškyti jos vaikai.

Mūsų kova bus sėkmingesnė ir auka mažesnė, jeigu mus supras viso pasaulio tautos. Todėl mes kreipiamės į Jus, broliai ir sesės, per Jus – į visus amerikiečius, į JAV senatą, į viso pasaulio lietuvius ir dorus kitų tautų žmones: padėkite mums! Visas pasaulis, Suvienuytųjų Tautų Organizacija turi pareikalauti, kad nedelsiant būtų likviduoti stalininio socializmo padariniai, kad sovietų imperijos okupuotos šalys vėl taptų laisvos.

Tegyvuoją nepriklausoma Lietuva!
Vardan tos Lietuvos vienybė tezydi!

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio
Klaipėdos miesto tarybos vardu:

VYTAUTAS KARČIAUSKAS
DIONIZAS YARKALIS
ALGIRDAS GRUBLYS
VYTAUTAS ŠLIOGERIS

P. S. Memorandumui vieningai pritarta daugiatūkstantiniame klaidėdiečių mitinge 1989 m. gegužės 1 d., skirtame trijų jachtų – "Lietuva", "Audra" ir "Daile" – palydoms į Ameriką. Jūreiviai paprašyti nugabenti ir įteikti šį memorandumą Amerikos lietuviams. Kiekvienam akipažui įteikta po vieną pirmąjį egzempliorių.

Kam rūpi
LIETUVA –
jos LAISVĖ,
GEROVĖ
ir ATEITIS,
tam rūpi ir
LIETUVIŠKIEJI
REIKALAI.

Lietuvos LAISVĖS statula buvo nuskaidrinta į Niujorką, kur šviečia Amerikos Laisvės statula. Tas dviejų statulų susitikimas buvo suplanuotas perplaukus Atlanto vandenyną trim lietuvių drausolių jachtoms.

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUÂNIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje: NCz\$. 15,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS NCz\$. 30,00
Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: NCz\$. 1,00
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taISO bei tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juventus, 28 Parque da Mooca - CEP 03124
São Paulo - Brasil
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina NCz\$. 0,50
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
Į tolimus kraštus 75 Dol.
Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz\$. 25,00

LIETUVOS TAUTINIO JAUNIMO SAJUNGOS "JAUNOJI LIETUVA" PROGRAMA

(Priimta per suvažiavimą Kaune
gegužės 27 d.)

TSRS Lietuvą okupavo, o vėliau ir aneksavo. Lietuvos tautinio jaunimo sąjunga "Jaunoji Lietuva" laiko, kad:

Lietuvos politinė, ekonominė, nacionalinė, kultūrinė krizė bei jos gyventojų dorovės nuosmukis yra tiesioginė 1940 metais birželio 15-ą dieną TSRS įvykdytos okupacijos pasekmė. Šios krizės likvidavimas įmanomas tik išvedus TSRS okupacinę kariuomenę bei atkūrus nepriklausomą Lietuvos Respubliką.

Lietuvių tauta neprarado ryžto tęsti kovą už nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą.

Lietuvos tautinio jaunimo sąjungos "Jaunoji Lietuva" tikslas ir uždaviniai:

1. Lietuvos tautinio jaunimo sąjungos "Jaunoji Lietuva" galutinis tikslas yra nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos valstybės su sostine Vilniumi atkūrimas istorinėse etnografinėse lietuvių tautos žemėse.

2. Lietuvos tautinio jaunimo sąjungos "Jaunoji Lietuva" uždaviniai okupuotoje Lietuvoje:

a) siekti, kad būtų sukurta tautiška mokykla. Mokykloje turi būti tautiška siela, tautiška dvasia, mokykla turi išauklėti dorus, tikinčius Dievu, mylinčius savo Tėvynę lietuvius;

b) siekti, kad būtų nepažeidžiamos žmogaus teisės;

c) siekti, kad kuo didesnė dalis lietuvių taptų blaivininkais;

d) siekti, kad visi lietuviai, ypač vaikai ir jaunimas, studijuotų savo krašto istoriją;

e) siekti, kad mūsų krašte nebūtų kriminalinių nusikaltimų;

f) siekti, kad jaunimas aktyviai dalyvautų politiniame bei kultūriniame okupuotos Lietuvos gyvenime;

g) nuolat reikalauti iš TSRS valstybės, kad iš Lietuvos būtų išvesta Rusijos armija.

REZOLIUCIJA NR. 1

Dėl karinės tarnybos:

Nuo 1940 metų birželio 15 dienos Lietuva okupuota. Sutinkamai su tarptautinės teisės normomis šaukimas okupuotų kraštų gyventojų į okupacinę kariuomenę yra neteisėtas.

REZOLIUCIJA NR. 2

Dėl kolonistų:

Kitataučių atkėlimas į okupuotą Lietuvą pažeidžia 1949 metais Ženevoje pasirašytos konvencijos 49-ą straipsnį ir sudaro realią grėsmę lietuvių tautos išlikimui.

REZOLIUCIJA NR. 3

Dėl Lietuvos Respublikos teisinio statuso:

Dauguma vyriausybių nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksijos. Toks požiūris padeda siekti nepriklausomos Lietuvos atkūrimo. Lietuvos tautinio jaunimo sąjunga "Jaunoji Lietuva" kviečia vyriausybes, kurios ligšiolei nepripažino Lietuvos TSRS de jure, nepakeisti savo požiūrio į teisinį Lietuvos respublikos statusą ir kviečia vyriausybes, kurios yra pripažinusios LTSR de jure pakeisti savo nuomonę.

LIETUVA TURI UŽIMTI GARBINGĄ VIETĄ LAISVŲ EUROPOS TAUTŲ ŠEIMOJE.

Pop. Jonas Paulius

GEDULO IR VILTIES DIENOS

Nuo birželio 11 Lietuvoje buvo gedulo ir vilties dienos, kuriomis pirmą kartą viešai ir plačiai atžymėtos nepriklausomybės netekties ir pirmųjų masinių Lietuvos gyventojų trėmimų metinės. Vilniaus profsąjungų rūmuose buvo surengta konferencija "Lietuva tremtyje" o istorijos ir etnografijos muziejuje buvo atidaryta paroda ta pačia tema - "Lietuva tremtyje". Birželio tryliką, Dailės parodų rūmuose buvo atidaryta kita - "Tremtinių kūrybės" paroda, vėliau popietiniu metu. Naujoje Vilnioje, geležinkelio stotyje įvyko gėlių padėjimo iškilmės. Kalnų parke buvo mitingas "Lietuva tremtyje". Pagrindiniai renginiai Kaune buvo prie Laisvės paminklo. Lygiai dvyliką, visoje Lietuvoje, skambant gedulo varpams, pajudėjo eisenos į Dainų slėnį, kur tremties vagonuose gimusieji uždegė aukurą, po to vyko iškilmės meninė dalis. Vilniaus arkikatedroje bazilikoje buvo pašventinta Tremtinių koplyčia, įvyko karta atstatyto Trijų Kryžių paminklo atidengimas ir pašventinimas, vakare prie arkikatedros buvo iškilmingos gedulinės pamaldos. Birželio penkioliką buvo atžymėta Lietuvos nepriklausomybės netekties gedulo diena. Jos programa buvo pravesyta Vilniaus Universiteto didžiajame kieme.

MASKVOS MUITINĖJE KONFISKAVO

Maskvos aerouosto muitinėje konfiskavo iš Vakarų įvežamą literatūrą: 1) balandžio mėn. į Latviją iš Toronto grįžtantiems 6 Latvijos liaudies fronto atstovams; 2) gegužės mėn į JAV iš Vilniaus grįžtantiems skautų vadovams, jų tarpe kun. A. Saulaičiui. Jam buvo pasakyta, kad į Vakarus leidžiama išsivežti tik Maskvoje spausdintus leidinius. Iš kitų respublikų negalima, nes tai antitarybinė propaganda. 3) iš JAV į Vilnių grįžtančiam Emanueliui Zingeriui, Lietuvos Sąjūdžio nariui, Lietuvos žydų kultūros draugijos pirmininkui. Gegužės 15 d. 1989 m. 4 val. užlaikė Maskvos aerouoste.

KULTŪRA YRA PATS REIKŠMINGIAUSIAS TAUTOS SUBRENDIMO ŽENKLAS

J. Eretas

CIRURGIŲS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas
Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.
V. Prudente - Fone: 273-6696

FABRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvos de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

KREIPIMASIS I VISUS MŪSŲ IŠEIVIJOS LIETUVIUS

Lietuvoje atliekamas labai svarbus darbas. Speciali komisija, veikianti prie Lietuvos Mokslų Akademijos, renka duomenis apie Sibiro tremtyje, kalėjimuose ir lageriuose be kaltės atsidūrusius Lietuvos gyventojus ir apie tuos, kurie tame genocido pragare mirė arba buvo nužudyti.

Komisija iš įvairių Lietuvos vietų jau gavo dešimtis tūkstančių laiškų, kurių visuma tiesiog stulbina savo unikalumu. Pavieniai laišakai gaunami ir iš Amerikos bei Kanados. Visa tai yra neįkainojamas turtas Lietuvos okupacijos istorijai ir mūsų tautos kankinių atminimo įamžinimui.

Renkami duomenys ir apie tų nusikaltimų vykdytojus. Sudarytoji vyriausybė komisija tiems nusikaltimams tirti jau iškėlė eilę baudžiamųjų bylų.

Ar mes galime pasilikti abejingi tokiam svarbiame reikale? Išėjimoje nėra nei vieno lietuvio, kuris savo turimomis žiniomis negalėtų praturtinti šį mūsų tautos tragiškos lemties archyvą. Pagaliau, padaryti įrašą į tuos Lietuvos istorijos puslapius yra kiekvieno mūsų pareiga, nes ten "liaudies priešais" buvo laikomi ir tie, kurių gimines ir draugus karo sūkuriai nubloškė į Vakarus.

Visi kviečiami susikaupti ir atsakyti į sekančius anketos klausimus apie jums žinomas okupacijos ir teroro aukas:

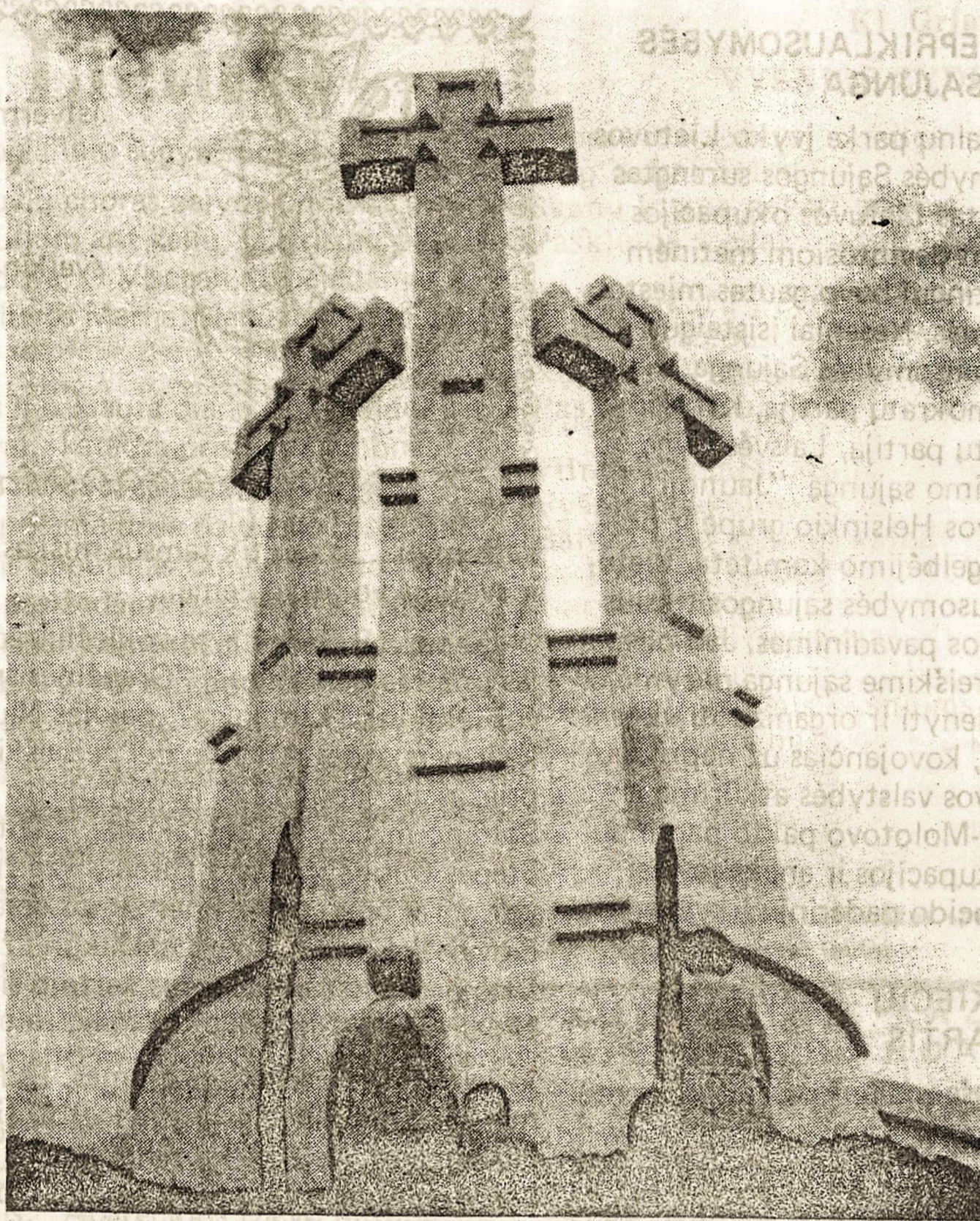
1. Pavardė, vardas, tėvo vardas.
2. Gimimo metai ir vieta.
3. Socialinė padėtis iki tremimo, arešto.
4. Iš kur ištremtas? Kur suimtas?
5. Kada ištremtas, suimtas?
6. Ištrėmimo, įkalinimo vietos.
7. Ar palaikė ryšius su Lietuva?
8. Kada į Lietuvą sugrįžo ir iš kur?
9. Ar buvo trugdymų sugrįžimui, darbo ir buto gavimui?
10. Mirimo data ir vieta.
11. Jeigu reabilituotas, tai kada?
12. Kitos žinios, kurias norėtumėte pateikti.

Anketiniai duomenys kiekvienam asmeniui užpildomi atskirai. Nurodykite ir savo adresą.

Laiškus su atsakymais į šios anketos klausimus siųskite sekančiais adresais:

Dr. Mečys Laurinkus
MA Sociologijos ir Teisės Institutas
232600 VILNIUS, Mičiurino gt.1/46
LTSR Lietuva – LITUĀNIA

• Daugiausia tie peikia, kurie mažiausiai veikia

Kryžių kalne Vilniuje naujai atstatyti ir pašventinti kryžiai

Nuotr. V. Paulionio

DARBAI TRIJŲ KRYŽIŲ KALNE

Trijų Kryžių kalne pradėti pagrindiniai paminklo atstatymo darbai. Į paruožtas kryžių formas buvo pilamas betono skiedinys.

Darbas Trijų Kryžių kalne pradėtas prieš du mėnesius. Henriko Šilgalio paruožtą rekonstrukcijos projektą įgyvendina Antano Juozaičio dvylikos šiauličių brigada. Pastaruoju metu jiems padeda prie paminklo atstatymo norintys prisidėti Vilniaus gyventojai. Darbams jau sunaudota apie 30 tonų betono skiedinio, 100 kubinių metrų medienos, išleista beveik 100.000 rublių. Apmokėti atstatymo darbus ketina LDT Vilniaus Miesto Vykdomasis komitetas. Manoma, kad Trijų Kryžių rekonstruktavimo ir aplinkos tvarkymo darbai bus baigti iki 50-ųjų Ribbentropo-Molotovo sutarties pasirašymo metinių.

Dr. V. Skuodis
Lithuanian Research and Studies
Center
56th Street and Claremont Ave.
Chicago, ILL. 60636
U. S. A. – E. U. A.

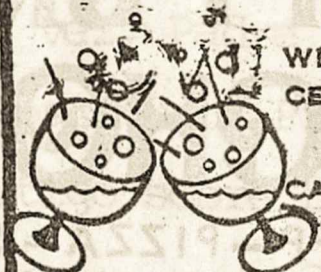
Siųsdami laiškus į Lietuvą, jų kopijas atsiųskite ir į Lituanistikos tyrimų ir studijų centrą.

Šiame svarbiame reikale kviečiami parodyti pavyzdį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės bei jos kraštų valdybos ir įvairios kitos išėjimo lietuvių organizacijos.

Vytautas Skuodis
LTSC mokslinis bendradarbis

COMERCIAL SUEVITAS LTDA.

BEBIDAS FINAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaláe, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

VEIKLI NEPRIKLAUSOMYBĖS SAJUNGA

Vilniaus Kalnų parke įvyko Lietuvos nepriklausomybės Sąjungos surengtas, reitingas, skirtas Lietuvos okupacijos atėjimasdešimt devintosioms metinėms paminėti. Mitingui buvo gautas miesto apsaugos leidimas. Neseniai įsisteigusi Lietuvos nepriklausomybės Sąjunga jungia Lietuvos Demokratų partiją, Krikščionių demokratų partiją, Laisvės Lygą, autinio jaunimo sąjungą "Jaunoji Lietuva", Lietuvos Helsinkio grupę ir politinių kalinių gelbėjimo komitetą. Lietuvos Nepriklausomybės sąjungos tikslus nusako pats jos pavadinimas. Jau pirmame savo pareiškime sąjunga pažymėjo, kad ji sieks vienyti ir organizuoti visas lietuvių jėgas, kovojančias už nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą ir Ribbentropo-Molotovo pakto pagrindu vykdytos okupacijos ir aneksijos bei autinio genocido padarinių likvidavimo.

NAUJA VOKIEČIŲ – SOVIETŲ SUTARTIS

Kaip praneša užsienio spaudos agentūros, praėjus lygiai penkiasdešimčiai metų nuo hitlerinės Vokietijos ir stačiatikiškos Rusijos pakto pasirašymo, šiandien Bonne buvo pasirašyta nauja draugystės sutartis, šį kartą tarp Federacinės Vokietijos ir Gorbačiovo vadovaujamos Sovietų Sąjungos. Dokumento įžangoje pažymima, kad susitarimas nėra nukreiptas prieš jokią kitą valstybę, toliau pareiškiamas, kad abi pasirašiusios šalys yra pasiryšusios drauge kurti "bendruosius Europos namus", kuriuose būtų gerbiama žmogaus teisės ir tautų teisės į laisvą apsisprendimą. Tačiau, Associated Press korespondentui paklausus Gorbačiova, ar Bonne pasirašytoju susitarimu bus siekiama išspręsti taip pat ir tuos teritorinius klausimus, kaip, pavyzdžiui, Baltijos kraštų įjungimą į Sovietų Sąjungą, kuriuos sukėlė Molotovo ir Ribbentropo paktus, sovietų kompartijos lyderis atsakė nemanąs, kad yra tikslinga sugrįžti prie taip tolimos istorijos tarpsnio.

TĖVYNĖS MEILĖS PAVYZDYS

Audringi debesys, mėtydami galingus ugnies žaibus Vakaruose, slinko Lietuvos pusėn ir, tarsi tamsaus gėdulo šydas, drumstė laukiančių žmonių nuotaiką.

Kas tai... "LITUANICA" neklauso Dariaus vairuojančios rankos... Ji smun-

ka žemyn..., o ten tik tamsus miškas... ir svetima vokiečių žemė...

Liepos 18 dienos rytą vokiečių radijas praneša baisią tiesą: "Oranžinės spalvos lėktuvas "Lituanica", pakilęs Niujorke ir perskridęs Atlantą, dėl neišaiškintų priežasčių liepos 17 d. naktį nukrito Soldino miške. Abudu lakūnai – kpt. Stepas Darius ir Stasys Girėnas yra žuvę"... Tai buvo paskutinės žinios apie didvyrišką dviejų Amerikos lakūnų žygį. Viso pasaulio radijo stotys kartojo šią žinią.

Jau toks mūsų tautos likimas, kad mes savo didvyrius galime pagerbti tik jiems mirus. Ne džiaugsmingos ovacijos, bet juodos vėliavos sutiko vokiečių orinio susisiekimo bendrovės lėktuvą, kuris atvežė didvyrių lakūnų kūnus į tėvų žemę. Ne tokio sutikimo jie tikėjosi, ne tokio vylėsi ir visa Lietuva, visi Amerikos lietuviai.

Savo svajotą žygį Darius ir Girėnas įvykdė herojiškai ir taip arti mielos savo tėviškos žuvo tragiškai. Kaip žmonės, jie parodė didelį veiklumą, ištvermę, ryžtą, drąsą ir lietuviškos sielos taurumą.

Šiandien šie didvyriai stovi šalia kitų garsiųjų Atlanto nugalėtojų. Jie paguldė savo galvas Lietuvos garbei. Jie žinojo, kad kelionė bus sunki ir mirtis gali juos pasitikti kiekviename žingsnyje. Jų žygis ir testamentas liks amžinas kiekvieno lietuvių širdyje.

Didvyrių lakūnų vardai yra gyvi ir bus amžinai kiekvieno lietuvių atmintyje kaip gilus Tėvynės meilės pavyzdys. O Puntuko akmenyje, iškalti lakūnų atvaizdai, amžiais bylos ateinančioms kartoms apie tėvynės meilę ir pasiaukojimą.

Vyturys

Ištvermingą, nuolatinę ML ekspedicijos vedėją
VERONIKĄ DIMŠIENĘ,
gimtadienio proga
sveikina ir jai linki gausios Dievo palaimos
ML redakcija, administracija ir visi
ML bendradarbiai

DARIUS IR GIRĖNAS

*Vakar juokas mus kuteno
Linksma veido šypsena.
Šiandien skamba
liūdno dainos,
Verkia motina sena.*

*Vokietijoj ties Berlynu
Stovi piktas vokiečys.
Jisai žiūri, ka atskrenda
Į Lietuvą orlaivis.*

*Už Atlanto vandenyno,
Prie tėvynės mylimos,
Žuvo Darius ir Girėnas
Skauda širdį mus tautos.*

*Nugalėję Okeaną,
Visus oro spaudimus,
Vokietijoj ties Soldinu
Susirado sau kapus.*

*Šimtametės miško pušys
Ošia, šlama paslapčia,
Klausinėje viena kita
Kas užmigo amžiams čia.*

*Verké tėvas Nemunėlis,
Verké Neris, Dauguva,
Ir Šešupė ir Dubysa,
Verké visa Lietuva.*

*Susirinkę minių minios
Lauké parskrendant arų:
Nusileidę ties pat Kaunu
Ir iškėlė du grabu.*

POSTO
VILA CAIÇARA LTDA.
AV. PRES. KENNEDY, 19.000
VILA CAIÇARA-PRAIA GRANDE
TEL: (0132) 70-6048

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATAI
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

Maldos diena už Lietuvą

Kl. Griauzdė

VYŠNIOS ŽYDI

São Paulo arkivyskupijoje

São Paulo arkivyskupija ligi šių metų pradžios buvo katalikų pasauly didžiausia su kardinolu, 9 vyskupais-augziliais, 368 parapijom ir 15 milijonų gyventojų. Kovo mėnesį Popiežius ją padalino į 5 vyskupijas, skirtingais vardais ir su atskirais vyskupais. Centrinė vyskupija liko kardinolui, su São Paulo arkivyskupijos vardu.

São Paulo arkivyskupija DIENĄ MALDOS UŽ LIETUVĄ nusprendė švęsti birželio 11 dieną. Pamaldas katedroj pravedė pats arkivyskupas, kard. Dom Paulo Evaristo Arns. Koncelebravo kun. Pr. Gavėnas su kitais kunigais, tarp kurių lietuvių, lenkų, kiniečių, vietinių brazilų atstovai. Dalyvavo latvių pastorius dr. Mekšs. Altorių supo Lietuvos, Kinijos, Lenkijos, Ukrainos vėliavos. Tikičiųjų maldoj, kurią pravedė lietuvių kilmės rašytojas Henrikas Lošinskas Alves ir ukrainiečių kolonijos vadovas prof. Bohdan Bilynskyi, buvo priminti lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai, georgiečiai, armėnai, lenkai, slovakai, kiniečiai "ir kiti, kurie trokšta religinės ir politinės laisvės".

Kardinolas, pradėdamas Mišias ir per homiliją, priminė lietuvių tautos kančias ir ištvermę, ir pabrėžė, kad religinė laisvė yra pagrindas politinės laisvės, kultū-

ros ir socialinio sugyvenimo.

Lietuvių choras palydėjo Mišias giesmėmis Pulkim ant kelių, O Kristau pasaulio Valdove, O Visagali, užbaigdamas šūkiu į Šiluvos Mariją: Nenuženk nuo akmens.

Nors lijo kiaurą dieną ir pamaldos buvo 18 val., katedra prisipildė žmonėmis – buvo lietuvių, įvairių kitų kolonijų, vietinių. Pamaldose dalyvavo brazilų federalinis deputatas Cunha Bueno (kuris, vėliau, pasižadėjo: Brazilijoje – sostinė – esu ir dėl jūsų), rusų (?) kilmės poetė Olga Savary, rumunų poetas Alexandre Silistreanu, ir kiti.

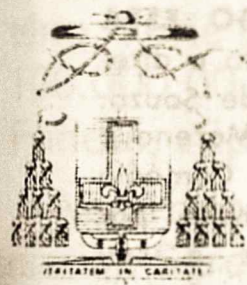
Prieš atsisveikindamas su altorium kardinolas visai bažnyčiai pristatė mūsų kun. Feliksą Jakubauską, minintį 50 metų kunigystės jubiliejų, ir sveičią iš Lietuvos, Kauno seminarijos profesorį kun. Joną Ivanauską.

Visiems pamaldų dalyviams – o taip pat žurnalistams bei radijo korespondentams – jaunimas padalino lankstinuką MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ, su informacija ir malda, kuri baigiama šiais žodžiais: "Aparecidos Dievo Motina, atitrauk nuo lietuvių ir kitų kraštų, kur laisvė savo tikėjimui išpažinti yra varžoma, šią karčią persekiojimo taurę ir pagreitink išsilaisvinimo valandą".

Pranas Gavėnas

MALDOS DIENA KURITYBOJ

Deus salvet Lituania
Nepaprastai prielankus lietuviams ir
Lietuvai Kuritybos (Paranos valstijos)

PEDRO FEDALTO
MSPC METROPOLITANO
CURITIBA

alegria de acusar recebido o material sobre a Lituânia.

Agradeço, de coração, todas estas ricas comunicações.

Padre Francismo, como sempre, fiz o Artigo. Envio-lhe uma cópia. Também irá para cinco jomais de Curitiba.

Mais uma vez, Padre Francisco, quero confessar-me agradecido ao Senhor, por tudo. Principalmente nesta oportunidade de fazer mais um Artigo sobre Lituânia. Faço com muito amor.

Com fraternas saudações.

Pedro Fedalto

arkivyskupas, Dom Pedro Fedalto. Jis ne tik katedroj praveda Maldos Dieną už Lietuvą, o ir informuoja apie Lietuvą per penkis Kuritybos laikraščius ir kalbėdamas per radiją.

Ir šiomet, birželio 9, rašo:

Curitiba, 09 de junho de 1989.

Estimado Padre FRANCISCO.

Com minhas saudações fraternais, tenho a

Agradeço, de coração, todas estas ricas

Padre Francismo, como sempre, fiz o Arti

Mais uma vez, Padre Francisco, quero con

fessar-me agradecido ao Senhor, por tudo. Principalmente nesta

oportunidade de fazer mais um Artigo sobre Lituânia. Faço com mui

to amor.

Com fraternas saudações.

Pedro Fedalto

Ir prażydo sodziuj vyšnios
Taip baltai baltai.
Skanų kvapą net už mylių
Paskleidė žiedai. 2 kartus

Vėjas vakarų į rytus
Gainioja žiedus.
Nuneša į Vilniaus žemę
Pas tėvų kapus. 2 kartus

Vilniaus žemėj taip pat žydi
Vyšnios pakeleš.
Balti žiedai kraštui kalba
Pasikelt reikės! 2 kartus

Kai atsisuka čion vėjas
Atneša garsus
Su pakvipusiomis vyšnioms.
Kad dar žygis bus! 2 kartus

.....
● Kas bega nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

1985 metų rugpiūčio 25 dieną, São Paule įsisteigė KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS (KKF) – FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO. Fondui pradžią sudarė Kazimierinių Metų Ruošos komiteto pirmininko, kun. Pr. Gavėno, įnašas – Cr.1.000,000.

Fondo tikslas – KKF-das turi tikslą sudaryti finansinę paramą lietuviškam kultūriniam veikimui, ypač spaudos, mokyklų ir, ben drai, jaunimo reikalams.

Fondo kapitalas – KKF-do kapitalą sudaro laisvas tautiečių bei kitų tautiečių įnašas, palikimai, tam tikslui renkamos aukos.

Kapitalas lieka nejudomas; tik kapitalo uždarbis galės būti panaudotas aukščiau numatytiems tikslams.

Fondo administravimas – KKF-dą globos, valdys ir administruos šv. Kazimiero parapijos atsakingi ir teisėti pareigūnai.

Fondo likvidacija – Jei užsibaigtų ir pranyktų numatytieji tikslai čia, Brazilijoje, KKF-do kapitalas būtų perleistas panašiais tikslais veikiančiom organizacijom kitur.

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS IRAŠYDAMI JUOS Į KK FONDA.

PRIE LIETUVIŠKO KRYŽIAUS APARECIDOJ

Prieš porą savaitių kelios lietuvių šeimos iš São Paulo buvo nuvykusios į Aparecidą – pasimelsti ir padėkoti Dievo Motinai už gautas malones.

Kaip žinome, Aparecidos bazilika yra didžiausia Marijos šventovė ne tik Brazilijoje, o ir visam pasauliui. Tą dieną ten buvo "Encontro Nacional da Legião de Maria – Tautinis Marijos Legiono narių susitikimas". Todėl buvo maldininkų iš visų Brazilijos kampų ir užkampų. Šventorius – pilnas autobusų: iš São Paulo, Belo Horizonte, Brazilijos, Bahios... Pilna ir bazilika maldininkų, susikaupusių žmonių. Kas ypač stebino mūsų tautiečius, tai toks neregėtas ir netikėtas tų maldininkų susiteikimas prie mūsų lietuviško kryžiaus, pastatyto kaip tik prie bazilikos centrinių durų. Eilės žmonių grūdosi prie kryžiaus, kad net mūsiškiams buvo sunku priėti. Vieni klūpojo, kiti siekė nors pirštų galais paliesti kryžių ar nors tvorelę, kiti nulenkę galvas meldėsi prie lentelės su užrašu, kad tai priminimas tūkstančių katalikų lietuvių, kuriuos bedieviai komunistai nužudė... Tikrai jaudino toks vaizdas.

Tai vis prisiminimas mūsų dar vargstančios Tėvynės.

Taigi, žmonių minios iš daugelio Brazilijos vietovių pamatė (gal pirmą kartą) mūsų lietuvišką kryžių, prie jo priėjo, prie jo meldėsi, ir gal šį tą išgirdo apie Lietuvą. O jei būtų gavę ir kokį lapiuką su nors trumpa informacija apie Lietuvą! Tai kad ir dideliais pinigais nenuperkama reklama, propaganda!

Tad ar nereikėtų kad ir nedidelių lapiukų, lankstinukų su nors keliais žodžiais apie Lietuvą, galimai su mažu žemėlapiuku – ir dosniai dalinti?

Taigi, ar kiekviena mūsų organizacija negalėtų paruošti ir išleisti kokį propagandinį lapiuką, kaip kad stengėsi MŪSŲ LIETUVA paruošti ir išleisti, kaip, pavyzdžiui, portugališkai:

Uma Igreja algemada
Lituânia – um País crucificado
O Papa reza pela Lituânia
São Casimiro
Lituânia católica e mártir
Oração do Jubileu
São Casimiro, Patrono da Lituânia
Dia de Oração pela Lituânia
Feliz eterno Natal...

ir lietuviškai:

Šv. Kazimieras, Lietuvos globėjas
Mergelės Marijos litanija
Lurdo Marijos giesmė
Mišios (bendras tekstas,
Kovo 4: Šv. Kazimieras
Istorinė Lietuvos krikšto litanija...

RUMUNAS IŠ ESPIRITO SANTO RAŠO APIE LIETUVĄ

Jo prisistatymas ir eilėraštis skirtas Lietuvai: ML em português.

JAUNAS ARMĖNAS DOMISI LIETUVA

Ir jo laiškas bei prašymas daugiau informacijų apie Lietuvą: ML em português.

Tai vis ML em português vaisiai.

Kas jam pateiks norimų žinių? Ar neatsiras kas nors iš mūsų jaunimo?!

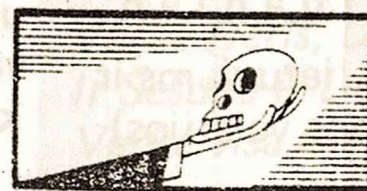
TEATRO

Fran Bogdzevicius e Mica Borges contracenam e

PIRMĄ KARTĄ GIRDŽIU

Eduardo Z. Jakštys, Marilia, SP. siunčia iškarpa iš FOLHA DE S. PAULO 4.7.89 (su nuotrauka) ir rašo: "Pirmą kartą girdžiu apie šitą žmogų su lietuviška pavarde". Gal kas daugiau apie jį girdėjo ir žino?

esquemática a que estão acostumados. Até dia 30.

Rose Bom Bom

Em cartaz

Estréia

NERVUS RUSHINIANUS - Criação e interpretação: Fran Bogdzevicius e Mica Borges. Aliando a mímica aos demais elementos performáticos, são apresentadas diversas esquetes ironizando o ritmo neurótico do homem urbano, a partir de dois executivos que não conseguem desligar suas vidas da forma

FICA COMIGO ESTA NOITE - Texto e direção: Flávio de Souza. Com Carlos Moreno e Marisa Orth. Comédia dramática vivida por uma mulher e seu marido, morto. Após a retirada dos visitantes do velório, o morto desperta e começa então um processo de questionamento e reavaliação de seu relacionamento com a mulher, a partir da rotina do seu casamento.

SOC. NACIONAL DE AUTOMÓVEIS E PEÇAS LTDA.

RUA JOÃO PESSOA, 261
SANTOS TEL: 35-3721

ANGIE

GIRCKUS & CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

MODAS

Rua Solon, 773
CEP 01127

Fone: 221-6377

Bom Retiro

— São Paulo — Capital

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

NEUŽMIRŠK PAREMTI BRAZILIJOS LIETUVIŲ FONDA

KAPITALAS YRA NENAUDOJAMAS -- TIK UŽDARBIS, LIETUVIŠKIEMS REIKALAMS

AUKOK IR TAPK FONDO NARIU.

AUKAS SIŪSTI VARDINIAIS ČEKIAIS -- "COMUNIDADE LITUANO BRASILEIRA" VARDU.

RUA JUVENTUS, 28 -- SÃO PAULO 03124 -- "BLF"

BRAZILIJOS LIETUVIŲ FONDAS

Fondas gavo pirmą rėmėjo auką iš Rio de Janeiro. Antanas Gaulia paaukojo Fondui NCz\$ 200,00 (arba \$ 140,00), už ką dėkojame.

Fondui būtų reikalingi atstovai, kurie galėtų prisidėti prie rinkimo vajeus ir kontaktuoti lietuvius dėl aukų. Kas galėtų kiek nors prie to prisidėti, prašau skambinti G. Bačeliui Tel. 256-7867.

Iki dabar daugiausia pinigų surinę atstovai yra šie (doleriais):

Kun. A. Saulaitis (USA) -- \$ 840,00
G. Bačelis -- \$ 800,00
J. Tatarūnas -- \$ 621,00

Fondo bendras stovis šiandien yra NCz\$. 4.894,00.

Iš Amerikos aukojo šie tautiečiai (doleriais), kuriems dėkojame Fondo vardu:

Robertas ir Ona Čepele, Pallos Hills, IL.
Us\$. 10,00
Vytautas Žmuidzinas, Rochester, NY
10,00

G. Vaičiulytė, Lemont, IL 20,00
Angelė ir Jonas Jadviršiai, Chicago, IL 50,00
Dr. Vytautas ir Albina Gaveliai, Collinsville, IL 25,00
Felix ir Maria Kriščiūnas, O'Fallon IL 25,00
Antanas ir Viktorija Valavičiai, Chicago 50,00
Stasys ir Irena Ilgūnai, Rochester 10,00
Gabrielius ir Mikalina Vidmantai, Rochester 5,00
Dr. Vladas ir Marcelė Lelis, Rochester 5,00
Petras Matiukas, Rochester, NY 5,00
Juozas Jurkus, Webster, NY 10,00
Antanas ir Valė Burkūnai, Webster 10,00
Raimundas Kiršteinas, Rochester 5,00
Ina Gvildienė, Staten Island, NY 5,00
Valerijonas Vitkus, Rochester 5,00
Petras Plienaitis, Fairmont City, IL 50,00

FONDAS IR LIETUVOS MEILĖ

"Tėviškės Žiburiuose" (16/5/89) tilpo straipsnis užvardintas "Mylėjo Lietuvą ir Jos Niekad Nepamiršo". Tai aprašymas mirusių Václovo ir Julijos Skrebutėnų, kurie per dukterį Virginiją paliko 100.000,00 dolerių Kanados Lietuvių Fondui, stipendijų tikslams.

Neatrodo, kad jie buvo kokie milijonieriai. Skrebutėnas, sako laikraštis, atvažiavęs į Kanadą sunkiai dirbo miškuose, kasyklose ir vėliau geležinkelio dribtuvėse. Be to, paliko aukų tai pat įvairioms lietuviškoms organizacijoms, laikraščiui, skautams, parapijoms ir t.t.

Štai gestas vertas visų mūsų pagarbos, pripažinimo ir sektinas kaip labai gražus pavyzdys. Tai gražiausias paminklas kurį Skrebutėnai patys sau pasistatė. Be jokių atliekamų žodžių matome, kad tai buvo lietuviai patrijotai ir tikrai mylėjo Lietuvą.

Pereinant į mūsų vietinę situaciją ir pažiūrėjus į "Brazilijos Lietuvių Fondą", matome kad čionykščioj kolonijoj dar trūksta tam tikro susipratimo dėl lietuviškų reikalų ir, tiesą pasakius, tur būt

noro aukoti arba duoti pinigų.

Mūsų Fondas buvo įsteigtas prieš metus laiko, ypatingai Jono Tatarūno pastangomis ir Bendruomenės Tarybos patvirtinimu, bet neskaitant keletos dosnesnių rėmėjų, turi palyginant mažą paramą. Kaip kitaip galime paaiškinti, kad turime vien iš USA 70 lietuvių aukotojų, o iš Brazilijos tik 50? O juk Fondas Brazilijos, o ne Amerikos. Iš bendros Fondo sumos šiandien turime 80% aukų atėjusių iš USA ir Kanados ir tik 20% sutelktų čia pas mus.

Koks skirtumas tarp mūsų galvosenos ir Amerikos lietuvių. O problema atrodo yra galvosenos, o ne pinigine ar ekonomiška. Kaip kitaip suprasti pasiturinčius vietinius lietuvius, aukojusius po NCz\$. 5,00 ar panašiai ir nenorinčių padidinti savo įnašą su argumentu, kad jie jau padarė savo auką, arba klausdami ką jie gaus už tai atgal? Koks skirtumas tarp Skrebutėno ir Jono Braziliečio. Skrebutėnai aukodami \$ 100.000,00 tur būt niekuomet nepagalvojo ką jie už tai gaus.

Visuomet girdime, kad Brazilijoj

nieks neturi pinigų; ir kas gali aukoti tai tik Amerikos lietuviai, kurie be to turi užmokėti keliones mūsų jaunimui, duoti stipendijas ir panašiai. Niekas neginčija, kad mūsų gyvenimo lygis yra žemesnis negu Amerikos, bet niekas ir nelaukia, kad mūsų aukos būtų tokios kaip Amerikoje. Mūsų Fondo nario įnašas yra tik US\$ 25,00 (šiandien NCz\$ 35,00), o Amerikos ar Kanados Fondų US\$ 100,00.

Manau, kad galiu lengvai įrodyti, kad turime čia nemažai lietuvių, kurie irgi galėtų gana lengvai paaukoti \$100,00 (arba NCz\$.140,00) ir kad neesame čia tokie jau apskurdę. Kiek lietuvių jau važiavo su ekskursijomis į Lietuvą? Berods jau turėjome organizuotas ekskursijas ar ne laike 3 metų ir net po dvi į metus. Taigi važiavo tikriausiai apie 200/250 lietuvių į Lietuvą ir kiekvienas išleido bent po US\$ 3.000,00 ar daugiau. Ar visi ir kiekvienas iš jų neturėtų galimybės prisidėti prie Fondo bent su \$ 100,00? Tai ot ir būtų jau 250 narių, o ne desėtkas ar du, kuriuos turime dabar.

Gal būt iš didelės dalies problema yra apsilėidimas ar užmiršimas, bet turime suprasti, kad aukodami lietuviškiems reikalams bent bandysime padėti Lietuvai, kuri pagalbos reikalinga. Neužmirškime, kad Lietuvoje tautiečiai aukoja daug, daug daugiau, nes rizikuoja dažnai savo darbo vietas, laisvę ir net savo visą gyvenimą. Tad bandykime būti Skrebutėnais, kad ir daug mažesniame mastelyje.

G. B.

KAIP NUMESTI SVORĮ

Pirmiausia reikia daug valgyti. Daug valgydamas, dar labiau nutuksi. Aptukęs aptingsi, Aptingęs nedirbsi. Tingniaudamas neteksi darbo. Netekęs darbo, neturėsi iš ko valgyti. Nevalgydamas numesi svorį.

REIKIA PASIRODYTI

Vieną rytą į miestą automobiliu važiavo vyras su žmona. Oras buvo karštas, o mašinos langai uždaryti.

-- Brangute, būk gera praverki langą.

-- Na čia dabar. Ar nori, kad pro šalį važiuojantieji pamanytų, jog mes neturime viduj oro vėsintuvo?

Jau tada esi senas, kai vienu pasilenkimu nori paimti du daiktus.

KOKIA NAUDA LIETUVYBEI

Kokia nauda mūsų vargšei Lietuvėlei ir mielam jaunimui iš tokio lietuvio, kaimyne, kuris apsiašarėjusiu veidu, po stalu gulėdamas, traukia "Lietuva brangi".

MŪSŲ ŽINIOS

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Bendruomenės valdyba praneša, kad nuolatiniai valdybos posėdžiai vyks kiekvieno mėnesio kas antrą penktadienį (toda segunda 6a. feira do mês), 20 val. BLB būstinėje Rua Juventus, 28. Taigi sekantis posėdis bus liepos mėn. 14 d. Prašome dalyvauti visus valdybos narius ir kviečiame dalyvauti norinčius tarybos narius ir Jaunimo Sąjungos dalyvius.

DAR PARODOS REIKALU

Praeitame numeryje "Mūsų Lietuva", mano straipsnyje "Parodą aplankius", nepaminėta dar viena, pati ankstybesnė paroda, kurią suauošė Menininkų Klubas, kurio pirmininkas, tuo metu, buvo p. Kazys Ambrozevičius. Ši paroda buvo globojama Lietuvos Konsulato São Pauloje.

Paroda įvyko Prestes Maia Galerijoje, 1952 m. ir tęsėsi nuo 17 iki 31 d. kovo mėn.

Kitos, vėlybesnės parodos jau buvo ruošiamos pavienių asmenų iniciatyva, beveik visuomet kartu su Baltijos kolonijomis, Latvija ir Estija.

Kapit. J. Čiuvinas

ML REDAKTORIUS RAŠO

Kun. Petras Rukšys 28.VI. rašo iš Kanados:

Jau praėjo 10 dienų kai esu Toronte...
Šiandien atėjo ML ir pakietelis...

Buvau susitikęs su Kanados LB-nės švietimo komisijos pirmininku. Žadėjo parūpinti Rinkūno Lietuvių Kalbos kursą ir naują žodyną.

Savaitgalį buvau vasarnamy, bet nebuvo galima išeiti iš namų dėl uodų. Pirmaadienį važiuosiu pas Juozą ir paskui į Čikagą ir Klevelandą.

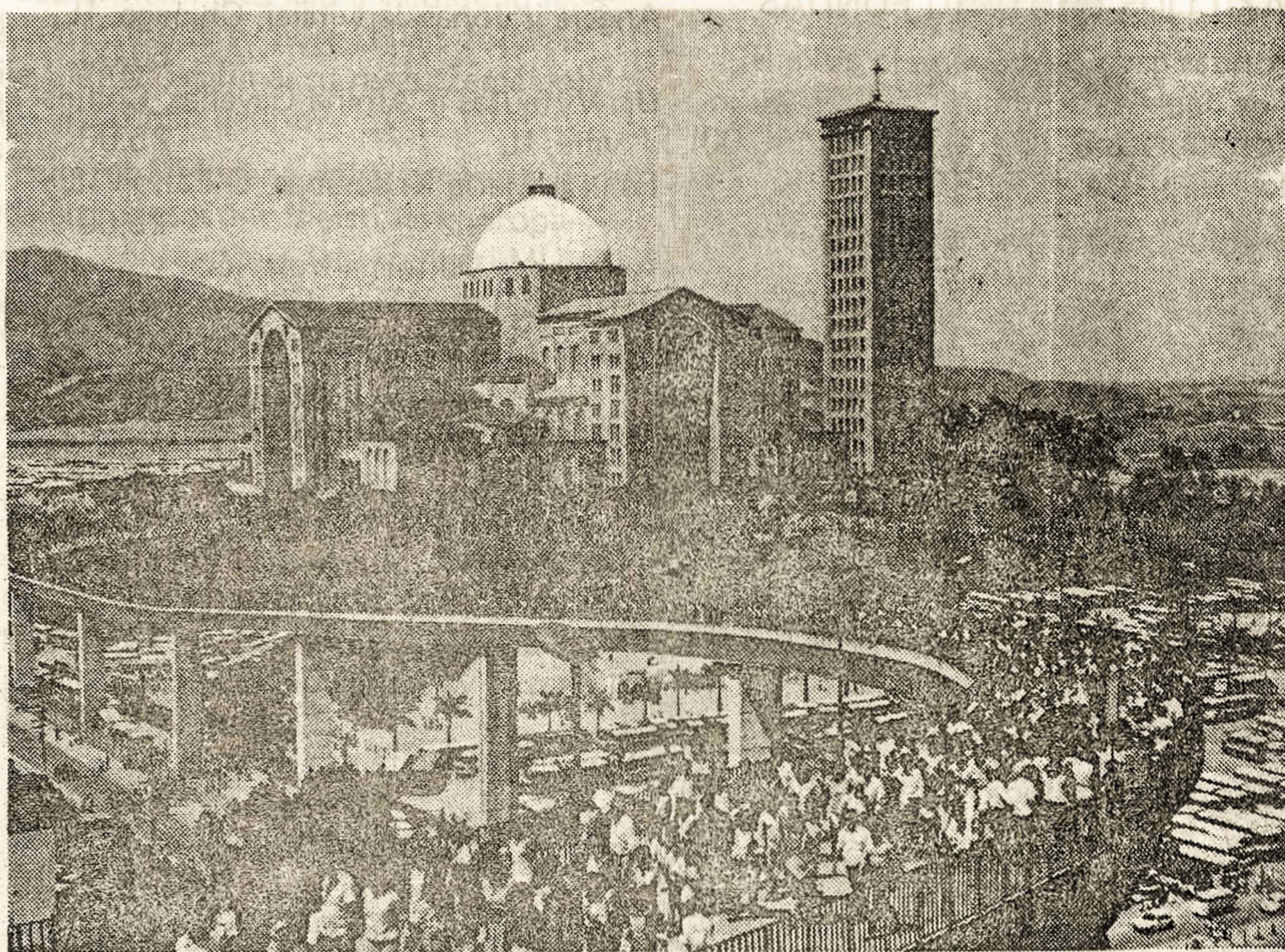
Šiaip visi sveiki. Ir aš visus širdingai sveikinu ir prisimenu. Namiškiai taip pat sveikina Jus ir kun. Urbaitį.

**GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI
MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA,**
tai išrašyti čekį Francisco Gavénas ar Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

**PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ**

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS SVYTRIUS GOTCETAS

São Paule lankymosi proga:
Mielam svečiui iš JAV nuoširdžiai dėkojame --
ML redakcija ir administracija

ŠIŲ METŲ LIEPOS 30 DIENA

Šv. Kazimiero parapija (Moóca) su Šv. Juozapo Vyrų Brolija (V. Zelina) ruošia

SVENTKELIONE I

APARECIDA

tikslu

– padėkoti Švč. Dievo Motinai už lietuvių tautos pavyzdinę ištikimybę Dievui ir Bažnyčiai bei už sveikintinus pasikeitimus Lietuvoj

– išreikšti padėką Brazilijos Episkopatui už "Dieną Maldos už Lietuvą", paskelbtą CNBB (Brazilijos Vyskupų Konferencijos) Liturginiam kalendoriui.

ir atšvęstą daugely Brazilijos parapijų – prašyti ypatingos Marijos globos ir didesnės Aukščiausiojo pagalbos lietuvių tautai atgauti taikiu būdu pilną tautinę ir krikščionišką laisvę.

Norintieji dalyvauti yra prašomi susisiekti
(Zelinoj): A. Rudys, telef. 216.7880
Da. Ana, telef. 63.5975
(Mokoj): klebonija. 273.0338

MIŠIOS

Mirus JORGE GARŠKAI, 7-tos dienos Mišios už Velionio vėlę bus atlaikytos Zelinės bažnyčioje šį penktadienį, liepos 14 dieną, 19:30 valandą.

A. A.
JORGE GARŠKAI mirus

reiškiame nuoširdžią ir draugišką užuojautą žmonai Pranciškai, dukrai Dr. Aldai, seserims Albinai ir Adelei ir broliui Pranciškui ir kartu liūdime.

Lietuvių Sąjungos-Aliança
Valdyba